

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชีวิตเด็กวัยรุ่นเป็นระยะที่อยู่ระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อ ระหว่างวัยเด็กกับวัยรุ่นใหญ่ เด็กมักจะถูกความยุ่งยากใจเกี่ยวกับการปรับตัวทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ อันสืบเนื่องมาแต่ความเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมเหล่านั้นของเด็ก เมื่อเด็กวัยรุ่นปรับตัวไม่ได้และไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลงก็จะทำให้เกิดปัญหาทางด้านต่าง ๆ ขึ้น ซึ่งอาจจะทำให้เด็กหาทางออกในทางที่ผิด ๆ ไปได้ ปัญหาเหล่านี้อาจกลายเป็นปัญหาสังคม หรือ ปัญหาวัยรุ่น มีทั้งปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายของบ้านเมือง เช่นการประพฤติตัวเป็นอันขาด และการทำผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมาย ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นเนื่อง ๆ ซึ่งเราจะพบเสมอจากหนังสือพิมพ์บาง วิทยุ หรือโทรทัศน์บ้าง บางครั้งเด็กวัยรุ่นเหล่านี้จะยกพวกตีกันระหว่างโรงเรียน หรือไม่ก็ประพฤติตัวเป็นอันขาด นอกจากนี้ความเปลี่ยนแปลงทางเพศทำให้เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ บางครั้งเด็กจะแก้ปัญหาก็เพียงคนเดียวก็มักจะหาทางออกในทางที่ผิด ปัญหาเหล่านี้จึงถือว่าเป็นปัญหาทางสังคมส่วนพวกเด็กวัยรุ่นบางพวกที่ไม่ได้เรียนหรือทำงานอะไรเลยก็ต้องอยู่ในความรับผิดชอบของบิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่เพียงเท่านั้น เด็กเหล่านี้ยังเป็นส่วนที่ช่วยเพิ่มปัญหาค้นหางานขึ้นอีกด้วย ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาทางเศรษฐกิจซึ่งไม่เพียงแต่ครอบครัวเท่านั้นที่จะต้องเผชิญ รัฐเองก็ต้องรับผิดชอบต่อปัญหาเหล่านี้ด้วย

เด็กวัยรุ่นจะเริ่มสร้างปรัชญาชีวิตขึ้น โดยเริ่มมองหาแนวทางที่จะประกอบอาชีพ ผู้ที่ประสบกับความผิดหวังอย่างร้ายแรงก็หาทางออกที่ผิด ๆ เช่นกัน ปรัชญาชีวิตที่เด็กวัยรุ่นสร้างขึ้นก็มักจะมาจากความต้องการในตำแหน่งของสังคม, ในอิสรภาพ ในปรัชญาของชีวิตที่น่าพอใจ และความต้องการทางเพศ เมื่อความต้องการเป็นเช่นนี้ ความสนใจของวัยรุ่นก็ย่อมขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่นในเรื่องการเลือกอาชีพ เด็กคนหนึ่งอยากเป็นทหารก็ไม่ได้หมายความว่าเด็กคนอื่นอยากเป็นด้วย นอกจากนี้แล้วเวลาและสถานที่ย่อมจะทำให้ความสนใจของเด็กต่างกัน และความสนใจในเรื่องอาชีพนี้ เด็กที่มีอายุน้อยย่อมเปลี่ยนความสนใจมากและเร็วกว่าเด็กที่โตแล้ว เมื่อเด็กโตขึ้นหรืออายุมากขึ้น จิตใจของเด็กก็จะ

มันคงยิ่งขึ้น ความเปลี่ยนแปลง เช่นนี้เป็นของธรรมดาสำหรับเด็กวัยรุ่นและไม่ถือว่าเป็นความบกพร่องทางจิตใจแค่ประการใด

ปัญหาวัยรุ่นคงกล่าวแล้วนั้นมีหลายปัญหา สังคมยังแก้ไม่ตก ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขและพยายามหาทางป้องกันไม่ให้ปัญหาเหล่านั้นเกิดขึ้น ทั้งนี้จะสำเร็จได้ก็จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายด้วยกัน คือทั้งทางบ้านสังคม สถาบันการศึกษา ครอบครัว และแม้แต่รัฐบาลเองด้วย ในบรรดาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กวัยรุ่นนั้น มีปัญหาหนึ่งที่ผู้วิจัยสงสัยและต้องการศึกษา คือ การเลือกอาชีพและการศึกษาต่อของเด็กวัยรุ่นโดยเฉพาะวัยรุ่นที่กำลังเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ การที่สนใจปัญหานี้ก็เพราะว่าการเลือกอาชีพที่ดี การศึกษาต่อก็ดี ในบางครั้งเด็กวัยรุ่นส่วนหนึ่งไม่สามารถเลือกได้ตามต้องการ เมื่อได้รับความผิดหวัง ก็สร้างปัญหาทางบ้านต่าง ๆ ขึ้น จึงต้องการที่จะศึกษาดูว่าอาชีพและการศึกษาที่เด็กต้องการนั้นเป็นความต้องการที่จะนำไปสู่ความผิดหวังได้เพียงไร นอกจากนี้ยังต้องการศึกษาด้วยว่า มีปัญหาอะไรบ้างที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการเลือกอาชีพของเด็กเหล่านั้น

สาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจต่อปัญหานี้มากก็เนื่องจากผู้วิจัยได้สอนและคลุกคลีอยู่กับเด็กนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษามาแล้วเป็นเวลา รวม ๖ ปี ในระหว่างเวลาเหล่านี้ผู้วิจัยได้ประสบกับปัญหาซึ่งไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง เพราะถึงแม้ว่าจะได้เคยสอบถามจากต้นตอของปัญหามาแล้วก็ตาม แต่คำตอบที่ได้รับยังไม่เป็นที่พอใจ เพราะคำตอบของปัญหาเหล่านั้นมาจากประชากรเป็นจำนวนน้อย และเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ปัญหานี้ก็คือ "การศึกษาต่อและการเลือกอาชีพของนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ เค็ม" ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยเป็นครูสอนอยู่ต่างจังหวัด คือ ที่โรงเรียนสิรินธร จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นโรงเรียนสตรีประจำจังหวัด ตลอดระยะเวลาที่สอนอยู่ได้พบว่า นักเรียนในจังหวัดที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งไม่เฉพาะในโรงเรียนที่สอนอยู่เท่านั้น จะสมัครสอบเพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนฝึกหัดครูเป็นจำนวนมาก เกือบจะกล่าวได้ว่ากว่าครึ่ง เช่นนักเรียนที่โรงเรียนที่สอนอยู่ จบ ม.ศ. ๓ ประมาณ ๑๕๐ คน จะสมัครสอบเข้าเรียนฝึกหัดครูประมาณ ๗๕ คน ถึง ๔๐ คน เป็นอย่างน้อย จำนวนเช่นนี้มีใช้จะมีเฉพาะนักเรียนหญิงเท่านั้น แม้แต่เด็กเรียนชายก็มีจำนวนที่มาสมัครสอบใกล้เคียงกัน

จากปรากฏการณ์เช่นนี้ผู้วิจัยได้เคยสอบถามนักเรียนหญิงทั้งหมดในขณะที่กำลังเรียนอยู่ใน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และที่สอบเข้าเรียนฝึกหัดครูได้แล้วจะได้รับคำตอบว่า "ใช้เวลาเรียนน้อยคือเพียง ๒ ปี ก็ได้เงินเดือนมากพอควร" บ้าง หรือ "หางานทำได้ง่ายกว่าเรียนอย่างอื่น" บ้าง หรือ "ผู้ปกครองให้เรียน" บ้าง ฉะนั้น การฝึกหัดครูจึงเป็นที่นิยมของผู้ปกครองกันมาก เพราะเมื่อได้ลองถามผู้ปกครองดูก็จะได้คำตอบทำนองเดียวกันกับที่นักเรียนตอบมา ส่วนในการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษานั้นได้รับความนิยมน้อยที่สุด เช่น โรงเรียนการช่างสตรีในบางปี การศึกษาจะมีนักเรียนประมาณ ๒๐ คนเท่านั้น ถึงแม้ว่าในโรงเรียนเช่นนั้นจะมีเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ครบครันก็ตาม ก็หาได้รับความนิยมจากนักเรียนและผู้ปกครองไม่ แม้จะเลือกเรียนอะไรไม่ได้แล้วก็ตาม แต่ในบางครั้งนักเรียนก็จะเลือกเป็นครั้งสุดท้ายแต่ก็น้อยมาก ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับการที่รัฐบาลมุ่งพัฒนาทางด้านอาชีวศึกษาอย่างมาก เพราะประชาชนไม่นิยมเท่าที่รัฐบาลได้ลงทุนไป เว้นแต่อาชีวศึกษาบางประเภทเท่านั้น เช่น วิทยาลัยเกษตรกรรม หรือโรงเรียนอาชีวศึกษาในพระนครบางประเภท

สำหรับนักเรียนที่สอบเข้าเรียนฝึกหัดครูไม่ได้ก็จะหันมาเรียน ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ หรือที่เรียกกันว่า ม.ศ. ๔ - ๕ ทั้ง ๆ ที่บางครั้งสติปัญญาความสามารถของนักเรียน ไม่สมควรที่จะเรียนต่อในระดับนี้เลย แต่ก็ยอมเรียนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าความสามารถของตนเองมีไม่พอ อันนี้จะเห็นได้จากกรณีที่นักเรียนที่ไม่สามารถสอบเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลได้ก็จะพากันเข้าเรียนในโรงเรียนราษฎร์ ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนราษฎร์เหล่านั้น ผลการสอบ ม.ศ. ๕ นักเรียนจะไม่เคยสอบไล่ตามหลักสูตรได้เลยก็ตาม นักเรียนก็ยอมเสียเงิน ผู้ปกครองก็เห็นดีและส่งเสริมด้วย ครั้นถามนักเรียนเหล่านั้นดู คำตอบที่ได้รับก็คือ "ลองดูเผื่อจะสอบได้" บ้าง หรือ "อยากเรียนต่อในมหาวิทยาลัยหรือระดับอุดมศึกษาต่อ" บ้าง หรือ "เรียนเพื่อรอสอบเข้าเรียนฝึกหัดครูปีหน้า" บ้าง หรือ "เรียนเพราะไม่อยากเรียนอะไร" หรือ "เรียนเพราะไม่อยากเรียนอย่างอื่น" ทำให้กลับกลายเป็นว่า เกิดเห็นคุณค่าของการศึกษา และมุ่งหวังที่จะศึกษาให้ถึงระดับมหาวิทยาลัยหรือเทียบเท่าประการหนึ่ง ส่วนอีกประการหนึ่งเป็นการเรียน ม.ศ. ๔ เพื่อรอเข้าโรงเรียนฝึกหัดครู ซึ่งผู้ปกครองส่วนมากมักจะมีความคิดเห็นเช่นนี้ นอกจากนี้แล้วในการเรียน ม.ศ. ๔ - ๕ นั้น นักเรียนเกือบจะทั้งหมดมุ่งเรียน สายวิทยาศาสตร์ (จนทำให้โรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดสอนเฉพาะแผนกวิทยาศาสตร์) สำหรับโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดซึ่งเปิดสอนเฉพาะแผนกศิลปะนั้น เกิดสอบเข้าได้ไม่พอกับความต้องการของโรงเรียน เพราะนักเรียนต้องการเรียนแพทย์ค่อนข้าง

หรือเรียนเตรียมวิทยาศาสตร์ แล้วเรียนต่อในชั้นสูงได้หลายสาขาบ้าง หรือนักเรียนบางคนไม่
เรียนแผนกศิลปะ ทั้ง ๆ ที่มีความถนัดทางด้านนี้อยู่แล้ว ถ้าเรียนก็คงจะเรียนได้ตลอด แต่
นักเรียนมีความเห็นว่า เรียนแล้วมีทางที่จะเรียนต่อได้น้อย ซึ่งทั้งนี้มิใช่โรงเรียนจะละเลย
ก่อนที่เด็กจะสอบหรือจบออกจากโรงเรียนนั้นทางโรงเรียนก็ได้ให้คำแนะนำและชี้แจงถึงแนว
ทางการศึกษาต่อแล้ว แต่ก็ไม่สามารถที่จะทำให้เหตุการณ์หรือสภาพการณ์เหล่านั้นดีขึ้นเลย

นอกจากนี้ในระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๗ ภาคการศึกษา ๕ - ๑๐
และ ๑๑ ได้จัดการอบรมครูหัวหน้าสายวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกองโรงเรียน
รัฐบาลส่วนภูมิภาคของกรมวิสามัญศึกษา ชั้นที่ภาคศึกษา ๑๐ จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้เข้า
รับการอบรมด้วยในฐานะครูหัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษา ในการสรุปผลการอบรมซึ่งเป็นการ
ประชุมรวมของผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด มีปัญหาซึ่งที่ประชุมยกมากล่าวและเห็นพ้องต้องกัน
เกือบทั้งหมด และเป็นที่ยอมรับของที่ประชุมก็คือ ปัญหาที่ว่า "เพราะเหตุใดนักเรียนที่จบ ม.ศ.
๓ จึงเรียน ม.ศ. ๔ - ๕ หรือตามที่เรียกกันว่าเตรียมเพื่อรอสอบเข้าเรียนฝึกหัดครู" จน
พากันเรียกว่า "เตรียม ป.กศ." ทำให้ผู้ให้การอบรมอันประกอบด้วยศึกษานิเทศก์จากกรม
วิสามัญศึกษา และอาจารย์โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพากันแปลกใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
รัฐบาลส่วนภูมิภาคเช่นนี้ ซึ่งเป็นแนวความคิดที่ตรงกันข้ามกับความคิดของเด็กนักเรียนในส่วน
กลาง และเป็นปัญหาที่แก้กันไม่ตก และนับว่าเป็นปัญหาใหม่ด้วย

จากสาเหตุดังกล่าวแล้วทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในปัญหานี้ แต่ไม่มีโอกาสที่จะ
ศึกษา ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าปัญหาเช่นนี้คงจะไม่เกิดขึ้นเฉพาะในจังหวัดที่ผู้วิจัยรับราชการอยู่
เท่านั้น แต่อาจจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นแทบจะกล่าวได้ว่าเกือบทั่วทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ เพราะจากการอบรมครั้งนั้นผู้เข้าอบรมเป็นครูที่เป็นตัวแทนที่มาจากจังหวัดต่าง ๆ ใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบทุกจังหวัด ผู้วิจัยซึ่งมีความข้องใจว่าภาคอื่นของประเทศไทยจะ
มีปัญหาเช่นนี้เกิดขึ้นหรือไม่ ฉะนั้น เมื่อมีโอกาสมาศึกษาต่อและจำเป็นจะต้องทำการวิจัย จึง
นับว่าเป็นโอกาสอันดีที่ผู้วิจัยจะได้ศึกษาปัญหาเหล่านี้ โดยได้คิดเสนอหัวข้อเป็นวิทยานิพนธ์
แต่มีข้อหาเฉพาะปัญหาที่ข้องใจเท่านั้น แต่ได้ทำกว้างออกไปอีกโดยศึกษาทุกภาคของประเทศ
แล้วนำมาเปรียบเทียบกับส่วนกลาง แต่จะให้ทั่วถึงทุกจังหวัดนั้นไม่สามารถที่จะทำได้ จึงคิด
หาเฉพาะจังหวัดที่เป็นตัวแทนของแต่ละภาคเท่านั้น โดยคิดว่าจังหวัดที่เลือกมานั้นจะเป็นกลุ่ม
ตัวอย่างของภาคได้เป็นอย่างดีคือ จังหวัดอุบลราชธานีเป็นตัวแทนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดเชียงใหม่ตัวแทนภาคเหนือ จังหวัดสงขลาตัวแทนของภาคใต้ และพระนครเป็นตัวแทน
ของภาคกลาง

ความสำคัญอีกประการหนึ่งที่คิดว่าจะนำมาซึ่งประโยชน์ของการวิจัยก็คือ ในขณะที่ประเทศไทยเรากำลังอยู่ในยุคของการพัฒนา มีโครงการโครงการหนึ่งซึ่งเรียกว่า "โครงการเร่งรัดพัฒนาชนบท" ซึ่งเป็นการเร่งรัดพัฒนาประเทศทางด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้าน สังคม เศรษฐกิจ และการศึกษา ผลจากการที่ต้องเร่งรัดพัฒนาประเทศตามโครงการต่าง ๆ นั้นทำให้มีผลกระทบกระเทือนมาถึงหลายด้านรวมทั้งด้านการศึกษาด้วย ถึงจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาทั้งในระดับการศึกษาภาคบังคับซึ่งขยายออกไปอีก การจัดตั้งโรงเรียนเพื่อผลิตคนไปพัฒนาโครงการเหล่านั้น หรืออาจจะกล่าวได้ว่าการเตรียมการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศนั้นเอง ทำให้ผู้วิจัยมีความคิดที่จะศึกษาดูว่าแนวโน้มทางความต้องการทางการศึกษาของนักเรียนจะเป็นไปตามความต้องการของรัฐบาลเกี่ยวกับกำลังคนเพื่อพัฒนาประเทศมากน้อยเพียงใด

การที่ผู้วิจัยเลือกสำรวจเฉพาะนักเรียนที่กำลังจะจบชั้น ม.ศ. ๓ นั้นก็เพราะได้พิจารณาแล้วเห็นว่านักเรียนที่จะจบชั้นนี้ออกไปนั้นเป็นผู้ที่กำลังยืนอยู่ระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ในการที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกเรียนต่อหรือเลือกประกอบอาชีพในคืนใดคืนหนึ่งเท่ากับเป็นการปูพื้นฐาน สำหรับชีวิตในอนาคต และถ้าหากว่าอาชีพที่เลือกไม่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สติปัญญา สุขภาพ และปัจจัยทางเศรษฐกิจแล้ว ก็จะทำให้นักเรียนเรียนไปไม่ตลอด หรือไถ่ผลไม่เป็นที่พอใจ รวมทั้งทำให้เสียเวลา และทุนทรัพย์

การวิจัยนี้ผู้วิจัยคิดว่าคงจะเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางเพื่อดำเนินการทางด้านการแนะแนวนักเรียน, การวางโครงการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนทั้งในด้านการศึกษาเลือกอาชีพ และการศึกษาต่อและการเตรียมสถานศึกษาสำหรับเด็กของรัฐบาลได้พอควร การดำเนินการเช่นนี้นอกจากจะไม่ทำให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษาแล้วยังจะช่วยให้เด็กได้ประสบความสำเร็จในการศึกษาและการเลือกอาชีพในอนาคตด้วย

ปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ปัญหาที่เลือกมาวิจัยครั้งนี้คือ "การเปรียบเทียบการเลือกอาชีพและความมุ่งหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนครกับต่างจังหวัด"

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการทำวิจัยเรื่องนี้ก็เพื่อต้องการที่จะศึกษาว่านักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ ซึ่งเป็นชั้นสุดท้ายของชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีแนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพอย่างไร

วัตถุประสงค์โดยเฉพาะที่จะศึกษาก็คือ

- ๑. นักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ คิดที่จะเลือกอาชีพประเภทใดบ้าง
- ๒. หลักเกณฑ์ที่นักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ ใช้ประกอบในการเลือกอาชีพนั้น ๆ
- ๓. ความมุ่งหวังของนักเรียนจะได้รับจากการที่เลือกอาชีพเช่นนั้น
- ๔. นักเรียนในพระนครมีแนวความคิดเกี่ยวกับเลือกอาชีพต่างกับนักเรียนต่างจังหวัดหรือไม่

สำหรับโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในการทำวิจัยเรื่องนี้มีทั้งโรงเรียนชายและโรงเรียนหญิงรวมทั้งหมคมี่ ๑๔ โรงเรียน เป็นโรงเรียนชายในจังหวัดพระนคร ๔ โรงเรียน โรงเรียนหญิง ๔ โรงเรียน โดยสุ่มเอาประชากรเฉพาะหนึ่งห้องเรียนเท่านั้น สำหรับในต่างจังหวัดเป็นโรงเรียนชาย ๓ โรงเรียน โรงเรียนหญิง ๓ โรงเรียน ประชากรคือนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้น ม.ศ. ๓ ทุกคนของแต่ละโรงเรียน โรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามไปให้นักเรียนตอบมีดังนี้ คือ:-

จังหวัดพระนคร

โรงเรียนชาย

- โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์
- โรงเรียนโยธินบูรณะ
- โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์
- โรงเรียนไครมิศรวิทยาลัย

โรงเรียนหญิง

- โรงเรียนเบญจมราชาลัย

โรงเรียนศรีอยุธยา
โรงเรียนสายปัญญา
โรงเรียนสายน้ำผึ้ง

ต่างจังหวัด

จังหวัดเชียงใหม่

โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
โรงเรียนสตรีวิชิตวิทยายัต

จังหวัดสงขลา

โรงเรียนมหาวชิราวุธ
โรงเรียนวรรณวิเฉลิม

จังหวัดอุบลราชธานี

โรงเรียนเบญจมมหาราช
โรงเรียนนารีนุกูล

จำนวนประชากรที่ส่งมาทั้งหมดเป็นหญิง ๕๗๐ คน ชาย ๒๐๐ คน รวมทั้งหมด
เป็น ๗๗๐ คน

คำจำกัดความ

คำที่ใช้ในการทำวิจัยมีความหมายดังนี้คือ:-

การเปรียบเทียบ - ความหมายของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้หมายถึง การ
เปรียบเทียบการเลือกอาชีพระหว่างนักเรียนในพระนครกับนักเรียนในต่างจังหวัดและระหว่าง
นักเรียนชายและหญิง

ความมุ่งหมาย - หมายถึงความมุ่งหวังในการที่จะเลือกอาชีพประกอบเมื่อจบ
ม.ศ. ๓ และเมื่อจบการศึกษาตามความตั้งใจของนักเรียนทั้งหมด

มัธยมศึกษาตอนต้น - หมายถึงเฉพาะนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ เท่านั้น

ต่างจังหวัด - หมายถึงเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ สงขลา และอุบลราชธานี

ความจำกัดของการวิจัย

๑. ประชากรที่ใช้เป็นเพียงการศึกษาเฉพาะนักเรียนในพระนครบางส่วน และ
ตัวแทนของต่างจังหวัดภาคละจังหวัดเท่านั้น จึงอาจจะไม่ดีว่าเป็นตัวแทนของนักเรียน ม.ศ.

๑. ทั้งประเทศได้

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires)
ซึ่งมีจำนวนมากข้อพอสมควร อาจจะทำให้เกิดบางคนไม่ตั้งใจตอบตามความเป็นจริงก็ได้

เมื่อเป็นเช่นนี้ ย่อมจะถือว่าผลของการวิจัย จะเป็นผลที่ถูกต้อง สมบูรณ์
และเป็นผลสรุปรวมของนักเรียน ม.ศ. ๓ ทั้งประเทศนั้นคงไม่ได้ แต่อาจจะเป็นแนวทาง
เพื่อศึกษาดิ่งข้อเท็จจริงของนักเรียนทั่วประเทศได้ ถ้าหากจะได้มีการดำเนินงานสำรวจความ
ต้องการของนักเรียน ม.ศ. ๓ ในแนวเดียวกันนี้ การวิจัยเรื่องนี้จึงอาจจะมีข้อบกพร่องอยู่
บ้างไม่มากนักน้อย การที่ผู้วิจัยทำวิจัยในวงจำกัดเพียงนี้ นั่น เหตุผลที่สำคัญที่สุดก็คือเวลาใน
การทำวิทยานิพนธ์มีจำกัด ไม่สามารถจะส่งแบบสอบถามได้ทั่วประเทศ และที่ทุกโรงเรียน
ไม่ค่อยอย่างไรก็ตามผลของการวิจัยก็คงจะมีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจอยู่บ้างพอสมควร

วิธีดำเนินงาน

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการเลือกอาชีพของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในพระนครกับต่างจังหวัด การดำเนินงานได้ทำตามลำดับขั้น
คือ

๑. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วิทยานิพนธ์ และผลงานอื่น ๆ ที่ได้เคย
มีมาแล้วที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์นี้ เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งแบบสอบถาม แบบสอบถาม
(Questionnaires) นี้ดีเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามนี้ผู้วิจัย
ได้สร้างขึ้นเป็นแบบ Questionnaires แบบ Check list และ Open end

๒. แบบสอบถาม เมื่อสร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วก็นำไปปรึกษากับอาจารย์ผู้
ควบคุมการวิจัยเพื่อจะได้นำไป Pre-test กับเด็ก ม.ศ. ๓ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ และจะได้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ซึ่งได้แสดงไว้ในภาคผนวก

๓. ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนชายในพระนคร ๔ โรงเรียน โรงเรียนหญิง ๔ โรงเรียน โรงเรียนชายและโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดเชียงใหม่, สงขลาและอุบลราชธานี

๔. วิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีทางสถิติคือ หาเปอร์เซ็นต์เพื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนในพระนครและต่างจังหวัดโดยจำแนกตามเพศ นอกจากนี้ยังหาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดากับมารดา อาชีพของบิดากับอาชีพที่นักเรียนเลือก อาชีพของผู้ปกครอง (ที่มีใช้บิดา) กับอาชีพที่นักเรียนเลือก เพื่อดูว่าจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนหรือไม่

๕. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นตาราง (Table)

คุณค่าของการวิจัย

๑. ทำให้เราได้ทราบถึงความต้องการเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและการศึกษาคอของนักเรียนที่จะจบชั้น ม.ศ. ๓ ชายและหญิงทั้งในพระนครและต่างจังหวัด รวมทั้งจะได้ทราบถึงปัญหาของนักเรียนในระดับนี้ควรมีอะไร อันจะเป็นแนวทางในการเตรียมงานทางสำนักงานการศึกษา ตลอดจนการควบคุมและจัดปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

๒. ผลจากการวิจัยจะได้นำมาเป็นหลักในการแนะแนวทั้งทางการศึกษาและการเลือกอาชีพซึ่งงานค่านนี้ผู้วิจัยทางการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาซึ่งกำลังดำเนินงานอย่างจริงจังอยู่ในขณะนี้ซึ่ง เป็นงานที่จะช่วยทั้งผู้ปกครองและนักเรียนเองได้ตัดสินใจได้ถูกต้องเกี่ยวกับการเลือกอาชีพในอนาคต.